

An aerial photograph of a dense forest with a central pond. Power lines run diagonally across the scene from the top left towards the bottom right. A blue horizontal bar is positioned at the top of the image.

Elmarknadsråd

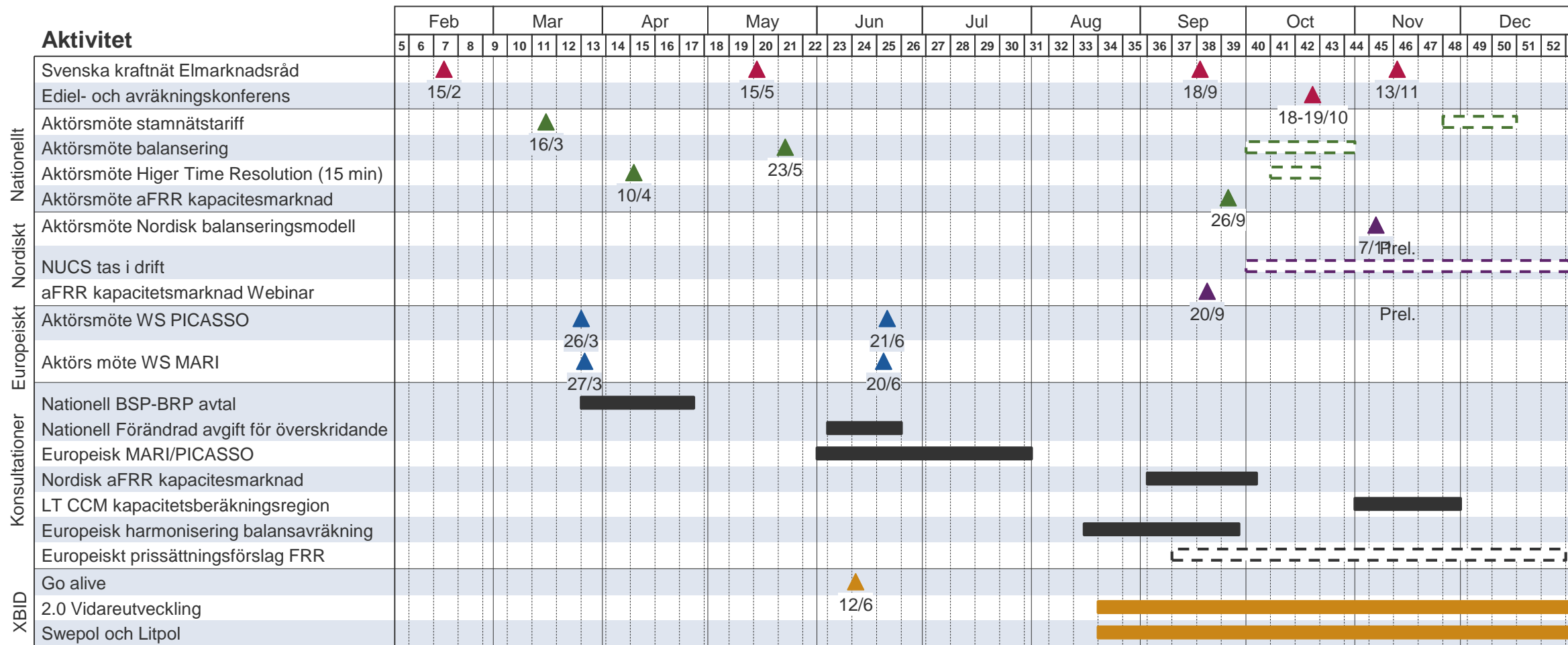
18 september 2018

Sundbyberg

**SVENSKA
KRAFTNÄT**

Årsplanering

Figurförklaring

- Längre tidsintervall/process
- ▲ Specifikt datum
- Ännu ej fastställt datum

Färgförklaring

- Nationellt
- Nationellt öppet för aktörer
- Nordiskt
- Konsultationer
- Europeiskt
- XBID

Stamnätstariff 2019

Elmarknadsrådet

18 september 2018

Effekt- och energiavgiften

> Effektavgiften

- > En höjning på cirka 15 procent i genomsnitt.
- > Motivering: Effektavgiften för 2019 höjs då kommande investeringar under perioden 2019-2021, i kombination med verkets avkastningskrav medför att Svenska kraftnäts intäktsbehov ökar. Höjningen förklaras även av Svenska kraftnäts kostnad för systemdriftjänster (FCR-D).

> Energiavgiften

- > En höjning på cirka 8 procent i genomsnitt.
- > Motivering: Höjningen av energiavgiften förklaras främst till följd av högre inköpskostnad av förlustel. Inför 2019 har Affärsverket, som tidigare år, gjort en ny beräkning av marginalförlustkoefficienten.

Fortsatt utveckling mellan 2018-2027

- > Sett över hela planperioden för åren 2018–2027 bedöms höjningen uppgå till totalt cirka 100 procent. Det är viktigt att notera att uppskattningen gäller generellt för hela nätkollektivet. För den enskilde nätkunden kan utfallet bli annorlunda, beroende på avgiftsstruktur och var i nätet kunden är ansluten.

- > För mer info: Systemutvecklingsplanen sida 69.

Förändrad avgift vid abonnemangöverskridande - Slutgiltigt förslag

Elmarknadsrådet

18 september 2018

Remissvar

- > Totalt antal remissvar: 8 stycken
- > Främst kommenterat i remissvaren:
 - > Borttagandet av vingelmånen leder till ökade administrativa kostnader då det i många fall inte är möjligt att med dagens hantering reagera i tid för att undvika överskridande en timme. Detta skulle kräva snabbare hantering/godkännande vid ansökan om tillfälliga abonnemang, samt högre kostnader för slutkund.
 - > Tydligare motivering efterfrågas till varför denna förändring genomförs innan tarifföversynen.

Slutgiltigt förslag

Ny avgift för abonnemangsöverskridanden

> Bakgrund till ändringen

- > Förtydligande av att det inte är tillåtet att överskrida, oavsett abonnemangstyp. Detta ligger till grund för att avgiften är geografiskt oberoende samt lika stor för inmatning och uttag.
- > Denna förändring krävs omgående med avseende på ökad kapacitetsbrist i nätet, där målet är ett minskat antal abonnemangsöverskridanden. Förändringen genomförs därför innan tarifföversynen är slutförd.

> Förändring efter remiss

1. Vingelmån för timme 1 och 2 behålls, men med förändrad struktur.
2. Avgiften avrundas ytterligare (nedåt) med anledning att den inte är baserad på exakta beräkningar av överskridanden (utan ett medelvärde av driftkostnad för störningsreserven)

Ny avgift för abonnemangsöverskridanden

- > Avgift för abonnemangsöverskridande är **2800 kr/MWh**
- > Vingelmån timme 1 och 2:
 - > **Timme 1:** 20% av kostnaden $\rightarrow 2800 \text{ kr/MW} \times 0,2 = \mathbf{560 \text{ kr/MW}}$
 - > **Timme 2:** 50% av kostnaden $\rightarrow 2800 \text{ kr/MW} \times 0,5 = \mathbf{1400 \text{ kr/MW}}$

Tarifföversyn 2018

Elmarknadsrådet

18 september 2018

Arbetsätt

- Extern konsultstudie med start under oktober
- Referensgrupp via Elmarknadsrådet och Planeringsrådet
- Dialogmöten/WS vid behov
 - 16 mars
 - Preliminärt i december

Syfte och mål med tarifföversyn

- Syfte:
 - Se över om nuvarande tariffstruktur uppfyller sitt syfte när det gäller kostnadsriktighet, styrsignaler och om den tar hänsyn till pågående omvärldsförändringar
- Mål:
 - En **kostnadsriktig** stamnätstariff med **korrekta styrsignaler** som tar hänsyn till **omvärldens förändringar** samtidigt som den möjliggör för Svenska kraftnät att leva upp till **verkets avkastningskrav**

Referensgrupp

- > Gunilla Andree Energiföretagen
- > Paul Göransson Ellevio
- > Jan Hansson Sydkraft Hydropower
- > Mikael Heikkilä Fortum
- > Anders Järvelä Skellefteåkraft
- > Fredrik Lindgren E.ON Energidistribution
- > Joel Mohlin Jämtkraft Elnät
- > Daniel Nordgren Vattenfall
- > Per Nordlund Statkraft
- > Sophia Norrgran Vattenfall Eldistribution
- > Mattias Wondollek Svensk vindenergi

Kontakt vid frågor/inspel

Sophie Balint 010 - 475 85 43

tariffoversyn@svk.se

Balansansvarsavtalet

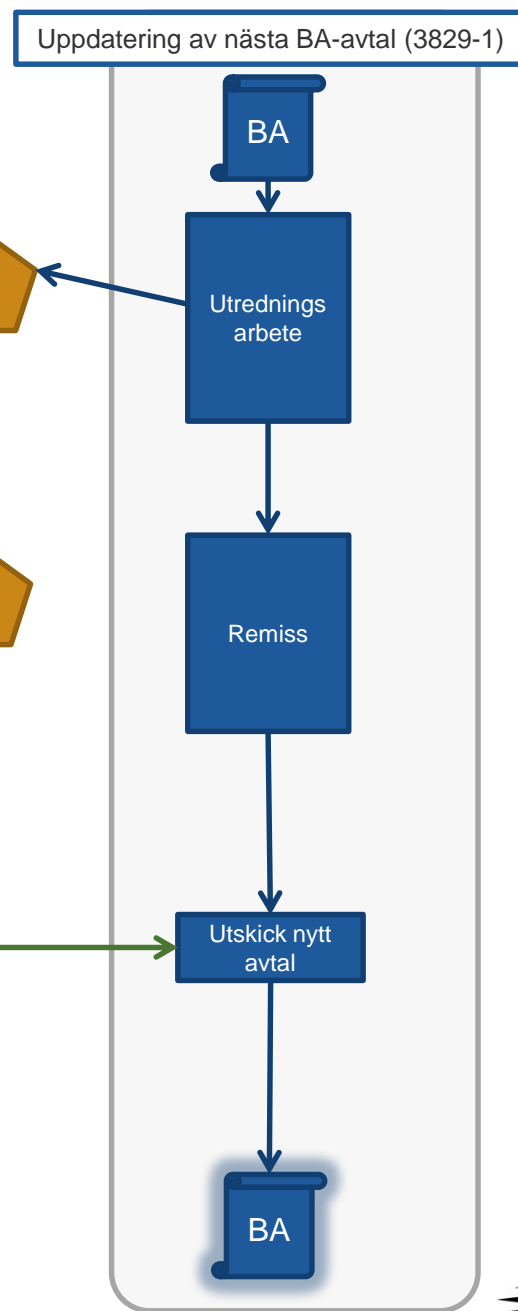
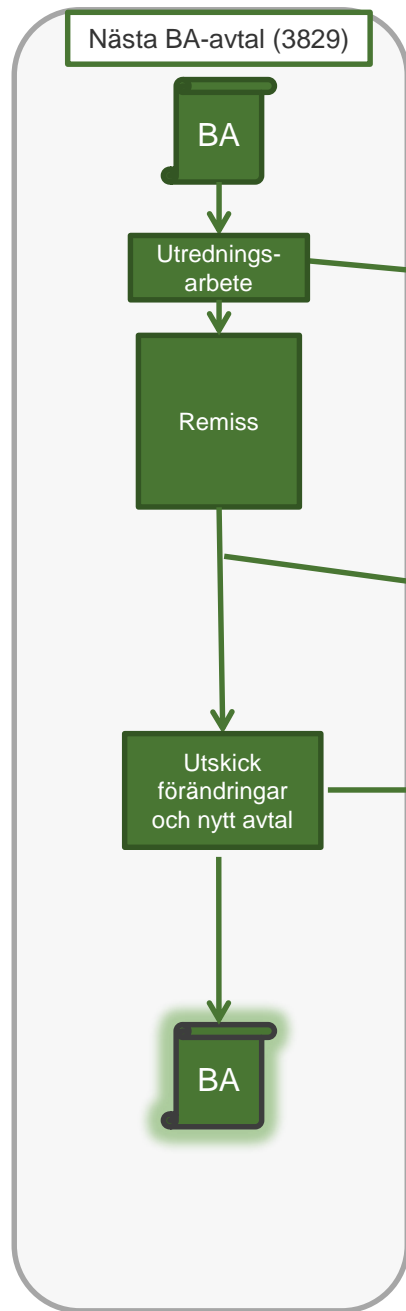
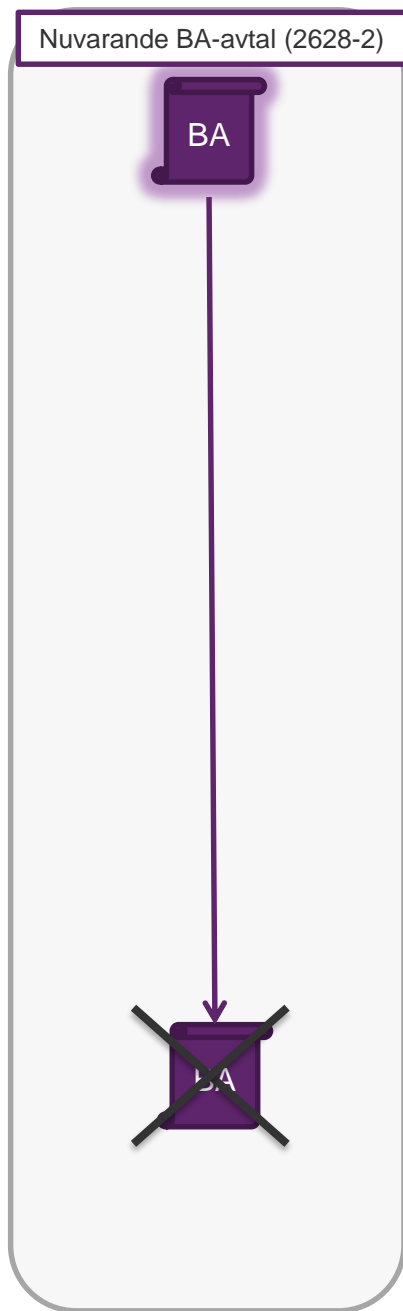
Elmarknadsrådet 18 september 2018

Zarah Andersson

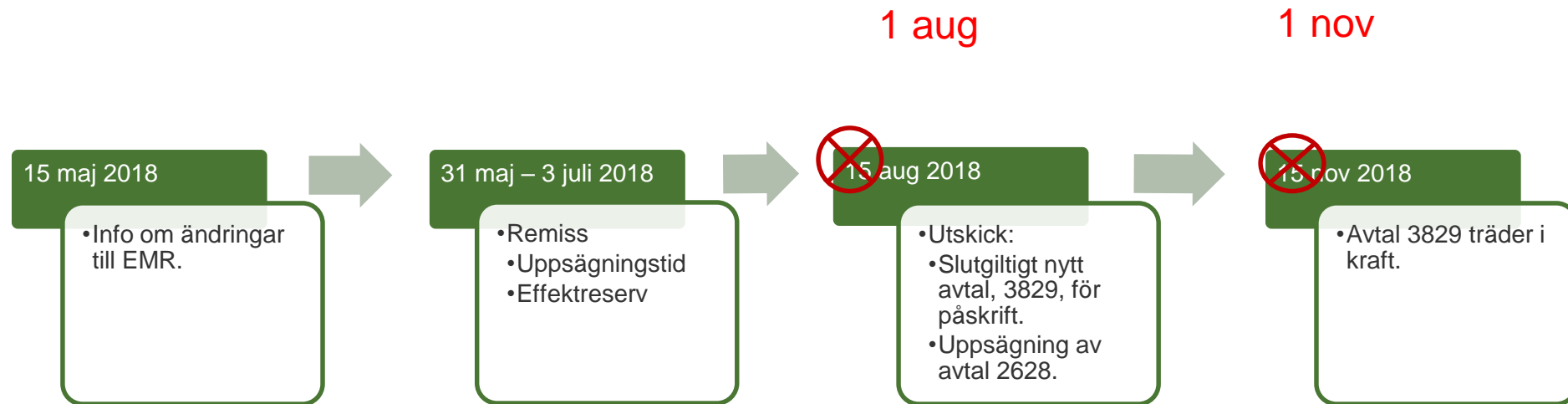
Agenda

- > ALLA Balansansvarsavtal
 - > Nytt avtal 3829
 - > Uppdatering av 3829 (3829-1)
- > Preliminära avgifter för balansansvariga 2019

Process för hantering av avtal Balansansvar 2018

Tidslinje Balansansvarsavtal 3829

Ändringar avtalets huvuddokument och bilagor

Justerad varseltid gällande ändringar och tillägg för aktörer och Svenska kraftnät i avtalets huvuddel

- > Varseltiden för ändringar och tillägg i huvudavtalet är justerad till 2 månader
- > Ändringen innebär att Svenska kraftnät äger rätt att ändra även avtalets huvuddel utan att säga upp hela avtalet. Detta är även en anpassning till nuvarande regler för ändring av bilagor till avtalet genom att varseltiden nu blir två månader.

Justerad uppsägningstid för aktörer

- > Uppsägningstiden ändras till en månad för aktörer men fortsatt tre månader för Svenska kraftnät. Uppsägningen måste dock fortfarande ske till ett månadsskifte.
- > Idag gäller en ömsesidig uppsägningstid av avtalet med tre månader till månadsskifte för parterna. Ändringen är även en harmonisering till eSetts avräkningsavtal.

Prissättning av uppregleringspris vid aktivering av produktionsenheter i effektreserven

> Förändringen innebär att produktionsresursernas rörliga kostnad sätts till minst 3000 EUR på reglerkraftmarknaden vilket medför att texten i aktiveringsordningen i avtalet ändras.

> Idag sätts uppregleringspriset vid aktiverad effektreserv till det högsta av

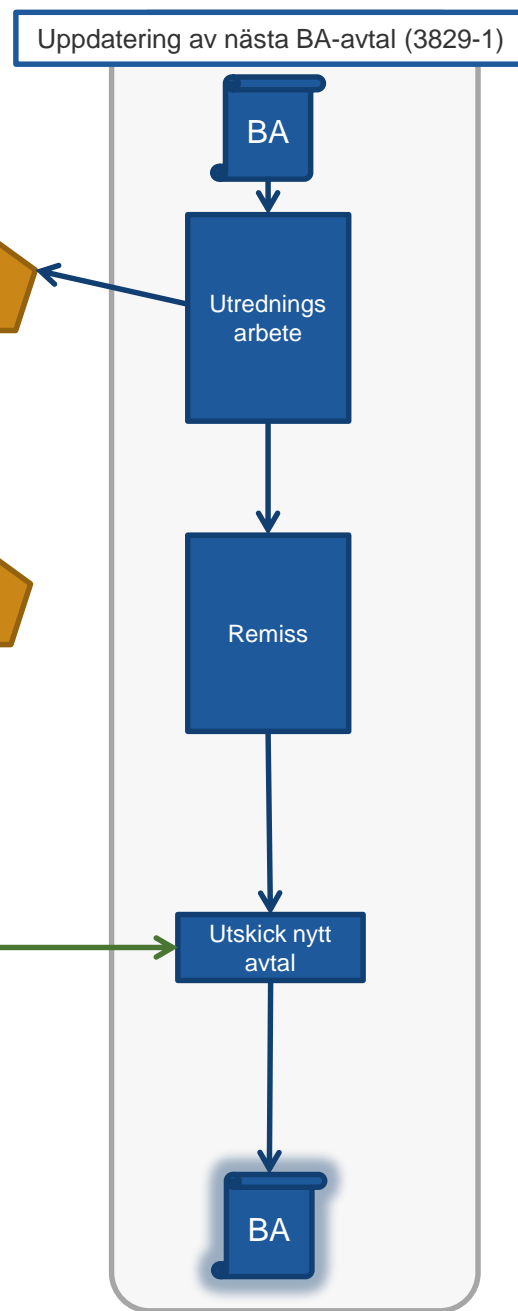
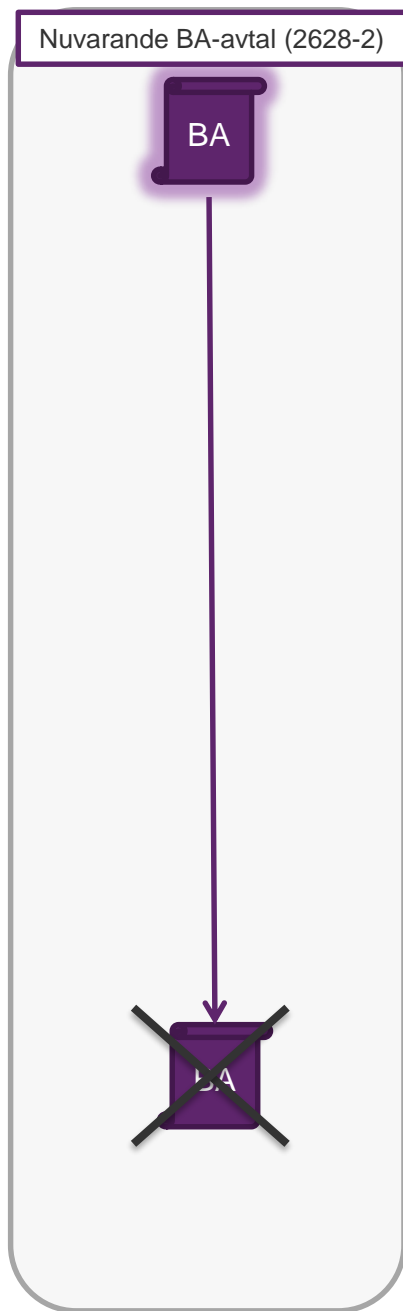
- > avropade kommersiella bud,
- > förbrukningsreduktionsbud i effektreserven och
- > produktionsresurser i effektreserven.

NYTT! Den högsta rörliga kostnaden, minst 3 000 EUR, för avropade produktionsresurser i effektreserven

Återbetalning av vinst (effektreserven)

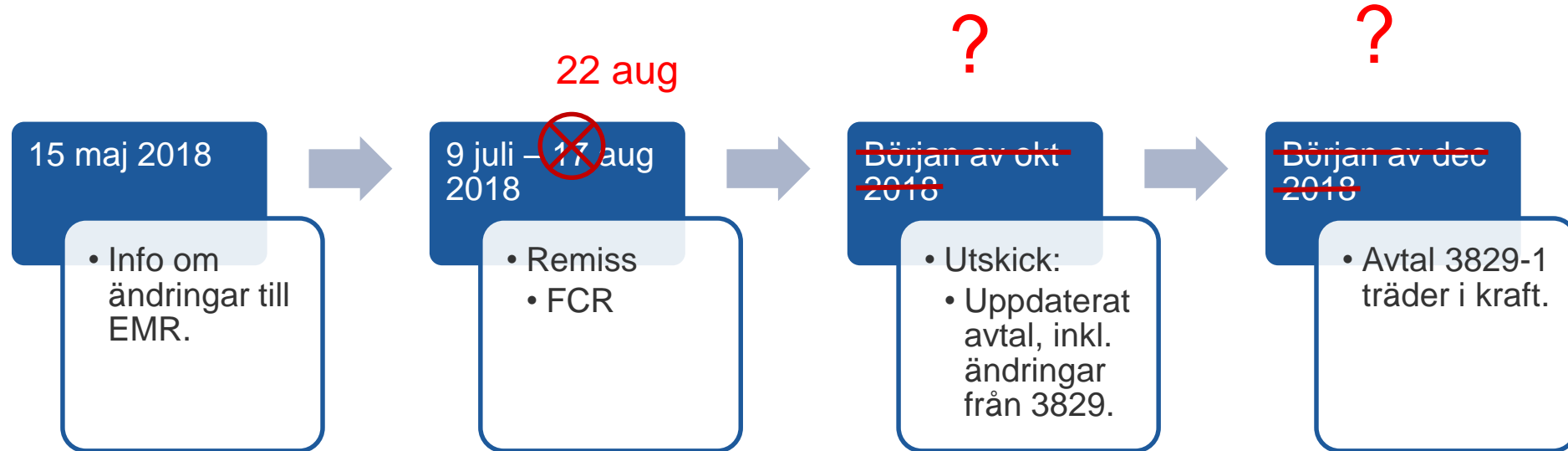
> Återbetalning av överskott kommer ej längre att ske.

> Ett eventuellt över- eller underskott kommer att tas hänsyn till i processen för avgiftsberäkning.

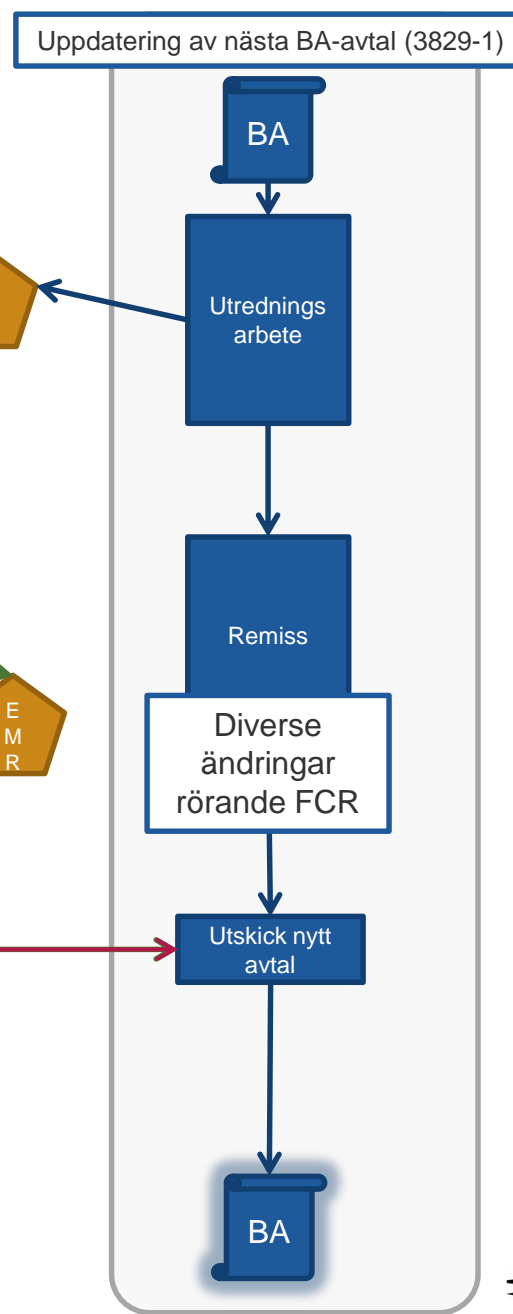
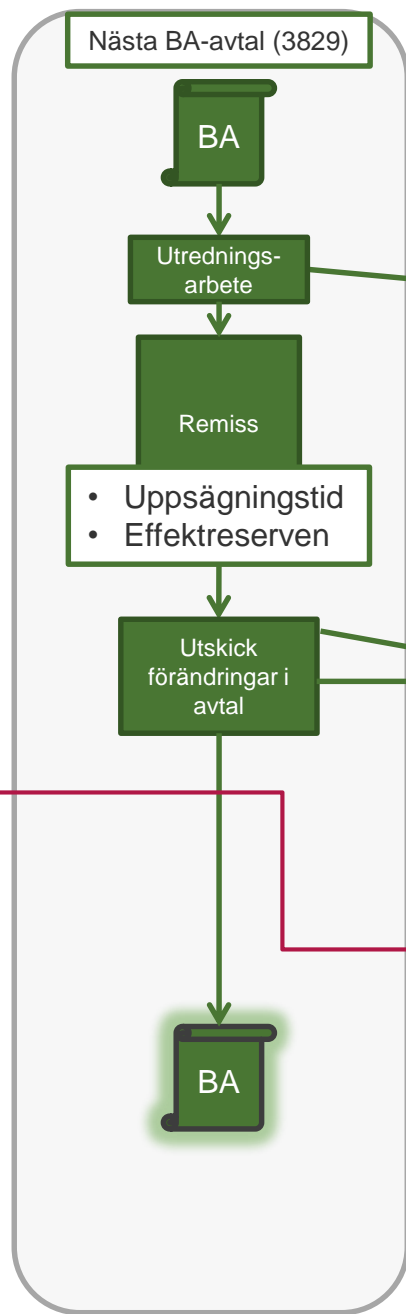
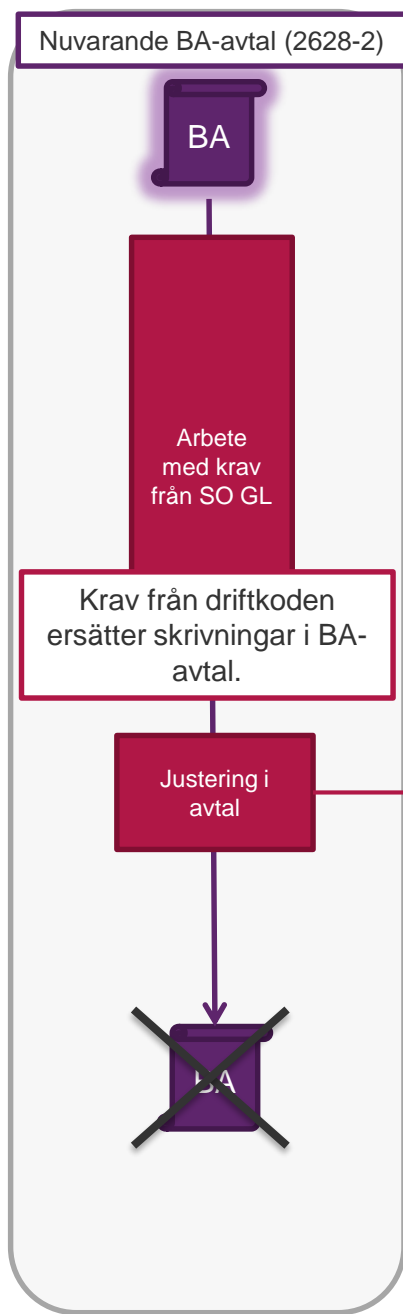
Process för hantering av avtal Balansansvar 2018

Tidslinje Balansansvarsavtal 3829-1

Ny tidplan för Fifty MMS v14

- > På grund av andra produktionssättningar hos Statnett har Fiftyprojektet inte möjlighet att produktionssätta Fifty MMS v14 som planerat nov/dec 2018.
- > Ny tidplan är Q1 2019.
- > Svenska kraftnät återkommer med en mer information under oktober.

Process för hantering av avtal Balansansvar 2018

Summering

- > 14 sep 2018: Krav från SO GL ersätter skrivningar i nuvarande avtal (2628-2)
- > 1 nov 2018: Nytt avtal träder i kraft (3829)
- > ? : Uppdatering av avtalet (3829-1).
 - > Mer information kommer i oktober.
 - > Två veckor innan det börjar gälla kommer Svenska kraftnät att meddela aktörerna detta.

Frågor? Kontakta balansansvarsavtal@svk.se.

Preliminära avgifter för balansansvariga 2019

Balansansvarigas avgifter

- > Avgifterna syftar till att finansiera verksamhetskostnader för verksamhetsgrenen Systemansvar såsom:
 - > Kostnader för reserver
 - > Kostnader för IT
 - > Personalkostnader och övriga kostnader
- > Avkastningen för verksamhetsgrenen ska över tid ge ett nollresultat.

Resultatpåverkande faktorer 2019

- > Reserver – ökad kostnad
 - > FCR
 - > FCR-D
 - > aFRR
 - > Störningsreserv
- > Personal, IT och övriga kostnader – ökad kostnad

Förslag till avgifter 2019

Höjning av Balansansvarigas avgifter för 2019

Avgift	2018	2019
Grundavgift för förbrukning	0,404 €/MWh	0,530 €/MWh
Grundavgift för produktion	0,202 €/MWh	0,265 €/MWh
Balanskraftavgift för förbrukningsbalanskraft	0,50 €/MWh	0,50 €/MWh
Fast avgift	30 €/vecka	30 €/vecka

TACK!

BSP/BRP

Elmarknadsrådet 18 september 2019

Zarah Andersson

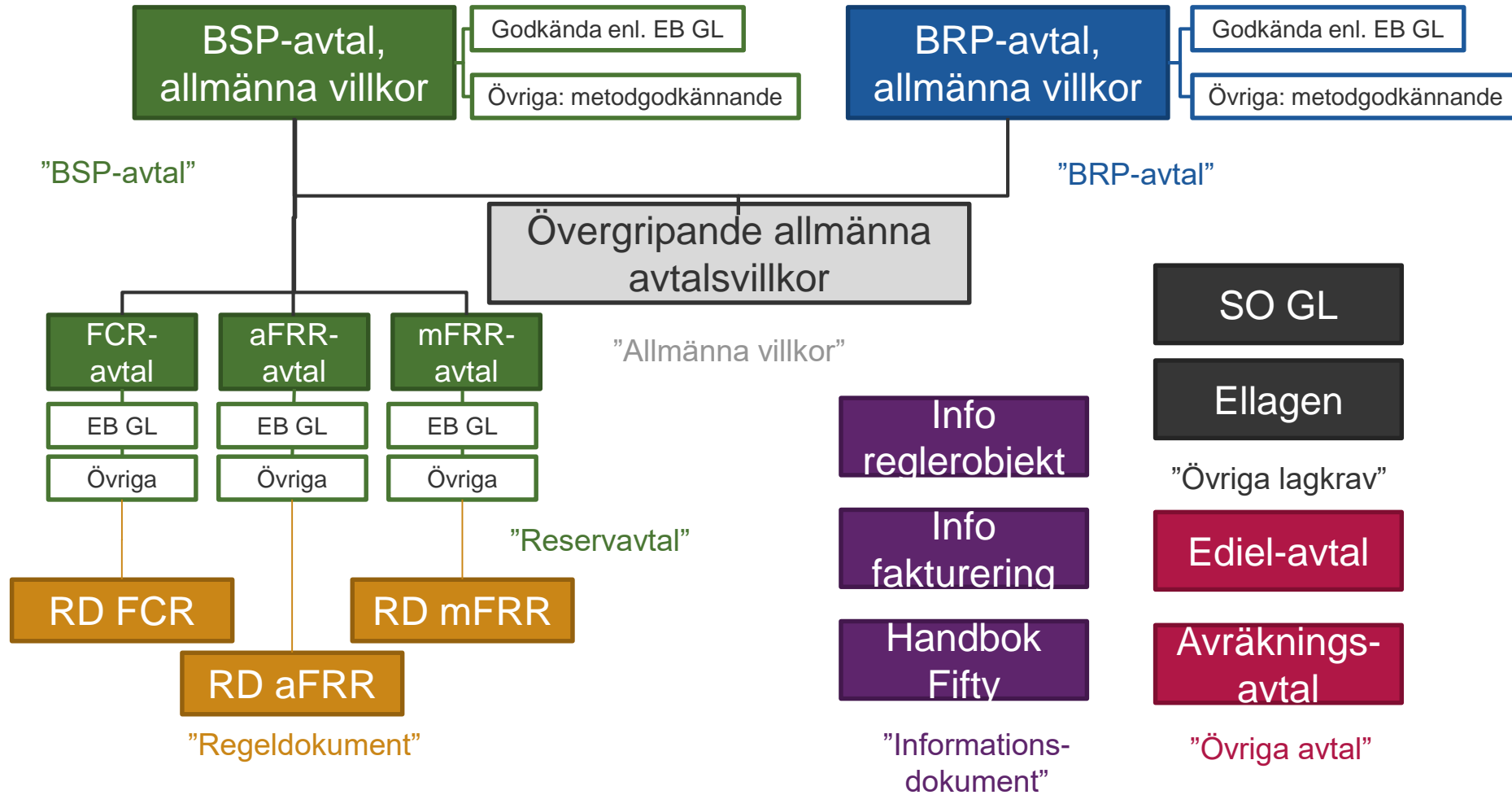
Vad händer med villkoren?

- > 18 juni 2018
- > Dec 2018
- > 12 mån efter godkännande
- > Inlämning av villkoren till Energimarknadsinspektionen
- > Förväntas Energimarknadsinspektionen tidigast återkoppla för godkännande
- > Ska avtalen börja gälla

Vad händer på Svenska kraftnät inom BSP/BRP?

- > Fortsatta utredningar
 - > Avräkningsvillkoren arbetas fram för kravspecifikation till eSett
 - > Ta fram tydliga regler hur gemensamma reglerobjekt ska skapas => aggregering
 - > Ta fram en ny avtalsstruktur

Förslag på avtalsstruktur

Tack för att ni lyssnade!

Frågor till e-post: bsp_brp@svk.se

Den europeiska plattformen för intradag - "Single Intraday Coupling"

Status

Elmarknadsrådet 2018-09-18

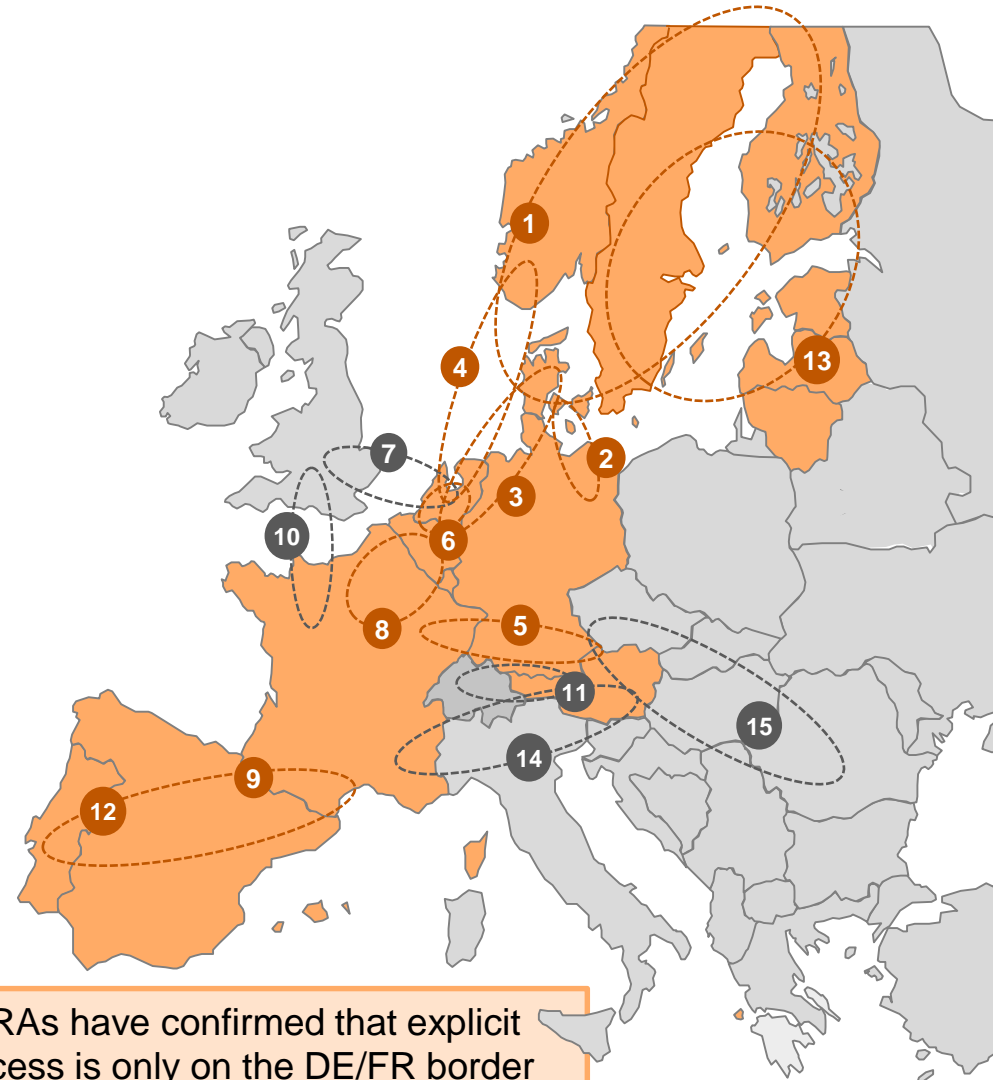

Status

- XBID-plattformen togs i drift 12 juni 2018 med första leverans 13 juni 2018.
- Lyckad drifttagning av XBID och alla lokala handelsplattformar som planerat.
- XBID har sedan start fortsatt varit stabil.
- Några mindre incidenter har ägt rum men utan inverkan på marknadsfunktionen.
- Samarbetsparterna fokuserar nu på utvidgning av marknadskopplingen 2nd wave go-live (Juli 2019) och vidareutveckling av XBID-lösningen.
- Från projektorganisation till drift och utvecklingsorganisation. En särskild driftkommitté med deltagare från både börser och TSO:er har etablerats.
- Ingen återgång till Roll back system har behövt aktiverats.

4. Overview of established Market Areas as part of the 1st go-live

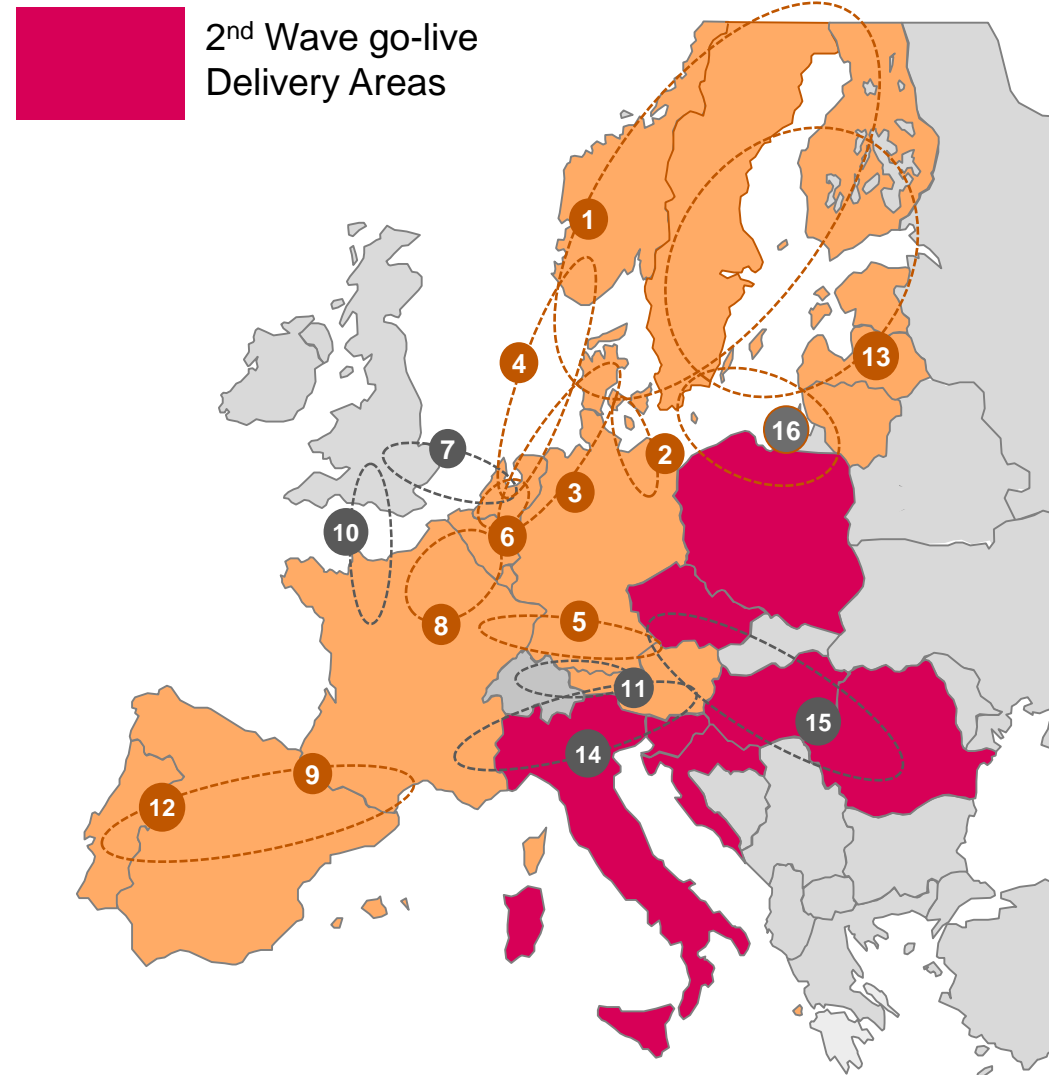
Delivery Areas to be launched at first go-live
50Hertz Transmission
Amprion
Austria
Denmark West
Denmark East
Estonia
Elia System Operator
Finland
Finland-Russia Virtual Exchange Area
Lithuania
Latvia
Morocco Virtual Delivery Area
Netherlands
Norway 1-5
Portugal Delivery Area
France
Sweden 1-4
Spain Delivery Area
TransnetBW
TenneT TSO

4. Overview of established Market Areas as part of the 2nd go-live (July 2019)

Delivery Areas to be launched at second go-live

Croatia
Czech Republic
Hungary
Italy (NORD, CNOR, CSUD, SUD, SARD, SICI, ROSN, FOGN, BRNN, PRGP, COAC, CODC, MALTA)
Poland (PL)
Polish Virtual Area (PLA)
Romania
Slovenia

Kompletterande upphandling av störningsreserv

Presentation för Elmarknadsrådet 18 september 2018

Jesper Nyberg

Carl-Gustaf Fogelberg

Agenda

- > Bakgrund – vad är störningsreserv?
- > Projektet
- > Kravbilden

Störningsreserven

- > Driften av det sammankopplade nordiska kraftsystemet förutsätter driftsamarbete mellan de systemansvariga
- > Hur detta driftsamarbete ska regleras styrs genom Systemdriftavtalet, vilket bl.a. ställer krav på att en snabb aktiv störningsreserv ska finnas
- > Snabb aktiv störningsreserv ska finnas för att återskapa frekvensstyrd normaldriftreserv (FCR-N) och frekvensstyrd störningsreserv (FCR-D) när dessa reserver utnyttjats eller fallit bort samt för att återföra överföringar inom gällande gränser efter störningar.
- > Störningsreserven är inte detsamma som effektreserven

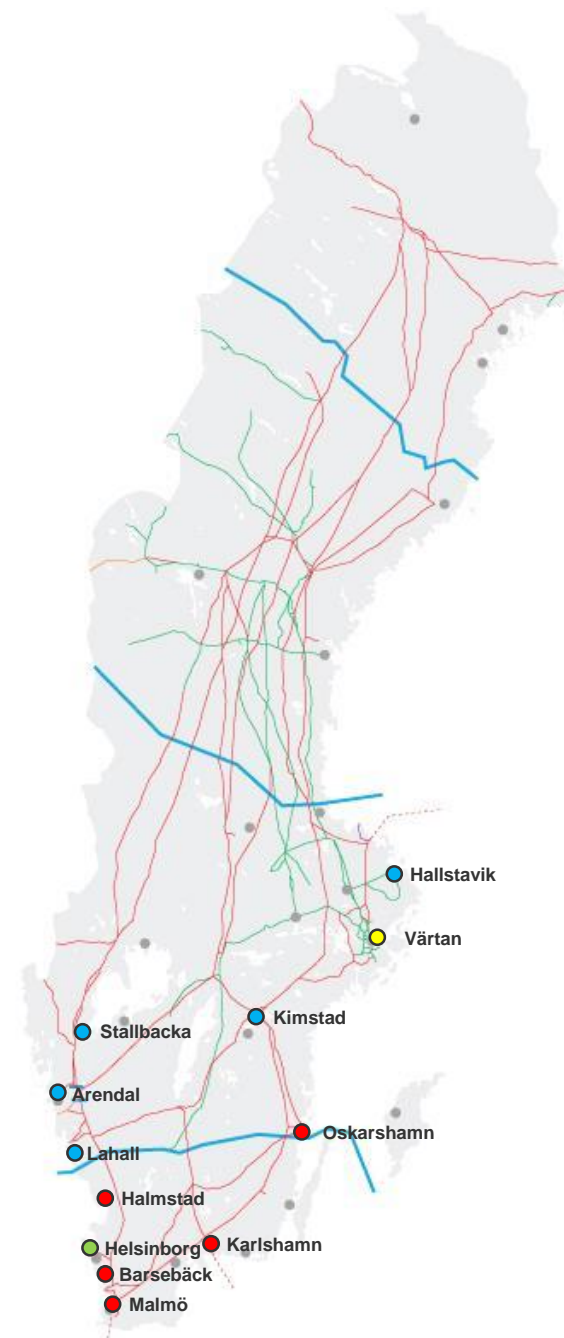
Störningsreserven

- > Snabb aktiv störningsreserv ska vara tillgänglig inom 15 minuter.
- > Snabb aktiv störningsreserv ska finnas i den omfattning och vara lokaliserad så att systemet kan föras tillbaka till normal drift efter fel.
- > Storleken på den snabba aktiva störningsreserven bestäms av det av det aktuella dimensionerande felet
- > Det största dimensionerade felet i Sverige utgörs normalt av Oskarshamn 3, dvs. cirka 1400 MW

Störningsreserven

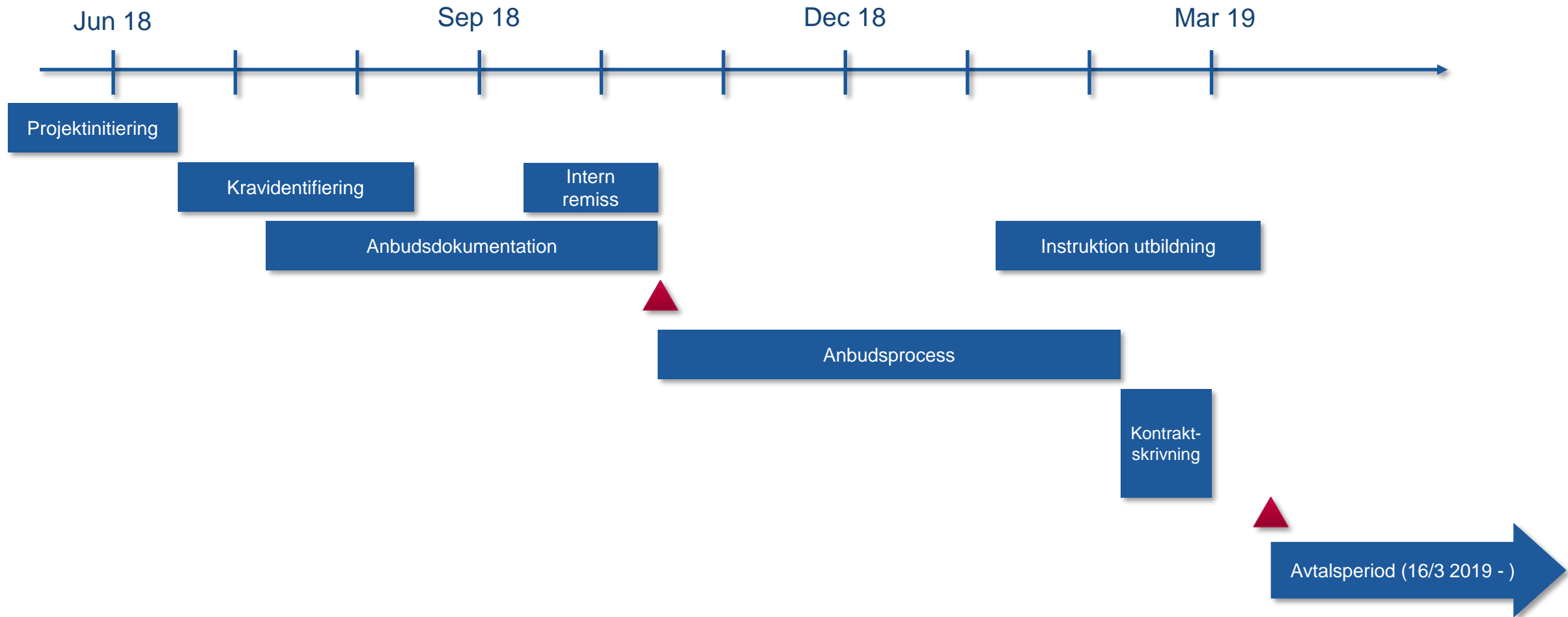
- > 22 stycken gasturbiner och 2 dieslar, total installerad effekt om 1350 MW, varav cirka 800 MW i SE3 och 550 MW i SE4. Utöver dessa delar Svenska kraftnät ytterligare 300 MW med DK2.
- > I dagsläget har störningsreserven ett underskott som bland annat beror på att gasturbinerna, med en medelålder på dryga 40 år, allt oftare är otillgängliga på grund av nödvändiga underhållsåtgärder.
- > Behov finns för att komplettera med ytterligare effekt som kan aktiveras inom 15 minuter i störningsreserven, men någon marknad för detta finns inte idag.
- > Svenska kraftnät planerar att förstärka störningsreserven i en upphandling om ungefär 300 MW i SE3 och SE4.

Projektet

- > Minska underskottet av störningsreserven genom att upphandla ytterligare reserv på ca 300 MW.
- > Nyttorna med projektet är att det medför att Svenska kraftnät kommer att:
 - > säkerställa att det nuvarande effektmässiga underskottet i störningsreserven åtgärdas för att bibehålla driftsäkerheten
 - > skapa nya möjligheter för aktörer med mFRR-resurser att sälja sin kapacitet, exempelvis förbrukningsreduktion

Tidplan

Övergripande kravbild

- > Bygger till stora delar på upphandlingen av effektreserven
- > Avser endast effektresurser inom SE3 och SE4
- > Minst 10 respektive 5 MW
(såväl produktion som förbrukningsreduktion)
- > Tillgänglig inom 15 minuter
- > Uthållighet minst en (1) timme
- > Repeterbarhet inom 6 timmar

Tack!

Frågor?

Kontakta jesper.nyberg@svk.se

Effektreserven

Elmarknadsråd 2018-09-18

Linda Thell
Zarah Andersson

Agenda

- > Upphandling förbrukningsreduktion 2018/2019
- > Återbetalning effektreserven 2017/2018
- > Effektreservsavgiften 2018/2019
- > Avgiftsstrukturen

Upphandling av förbrukningsreduktion 2018/2019

- > Anbudsperiod 22 mars – 17 maj
- > Tilldelades i juni
- > Totalt 378 MW anbud
- > Upphandlat 205 MW
- > Vattenfall AB, Holmens Bruk AB, Rottneros Bruk AB

Upphandlad effektreserv 2018/2019

- > Total upphandlad effektreserv, produktion och reduktion
 - > Sydkraft Thermal Power AB, 562 MW
 - > Vattenfall AB, 45 MW
 - > Holmens Bruk AB, 130 MW
 - > Rottneros Bruk AB, 30 MW

Totalt 767 MW

Sammanställning

	Kostnad	SEK/MW
Summa 767 MW	Ca 67 700 000	Ca 88 000

Återbetalning ”i stora drag”

Intäkter	~110 000 000
Kostnader	~ 70 000 000
Återbetalning	~ 40 000 000

Återbetalningen kommer att göras senast 30 juni 2018 för innevarande vinterperiod

**Preliminära siffrorna
presenterade på
Elmarknadsrådet
i maj**

Återbetalning effektreserven 2017/2018

- > Intäkter ~110 400 000
- > Kostnader ~ 69 550 000
- > Återbetalning ~ 40 850 000

2018/2019 effektreservavgift

Fasta kostnader: ~ 68 000 000 kr

Valda rörliga scenarion

Kostnader: 7 500 000 - 10 000 000 - 15 000 000 kr

Förbrukning: 22 000 000 - 23 000 000 - 24 500 000 MWh

Utfall: Nio olika från - 6 200 000 till +10 050 000 kronor

Förbrukningen under
16 november- 15 mars.
Vardagar kl 06-22 exkl.
nätförluster

Effektreservavgiften 2018/2019

0,35 euro per MWh

Avgiftsstrukturen

- > Kvar från remiss - BA-avtal 3829
- > Arbetsgrupp för att ta fram ett förslag och implementeringsmöjligheter
- > Intresserad? Anmälan till zarah.andersson@svk.se

Frågor?

Statusuppdatering nätkoder

Elmarknadsrådet 2018-05-15

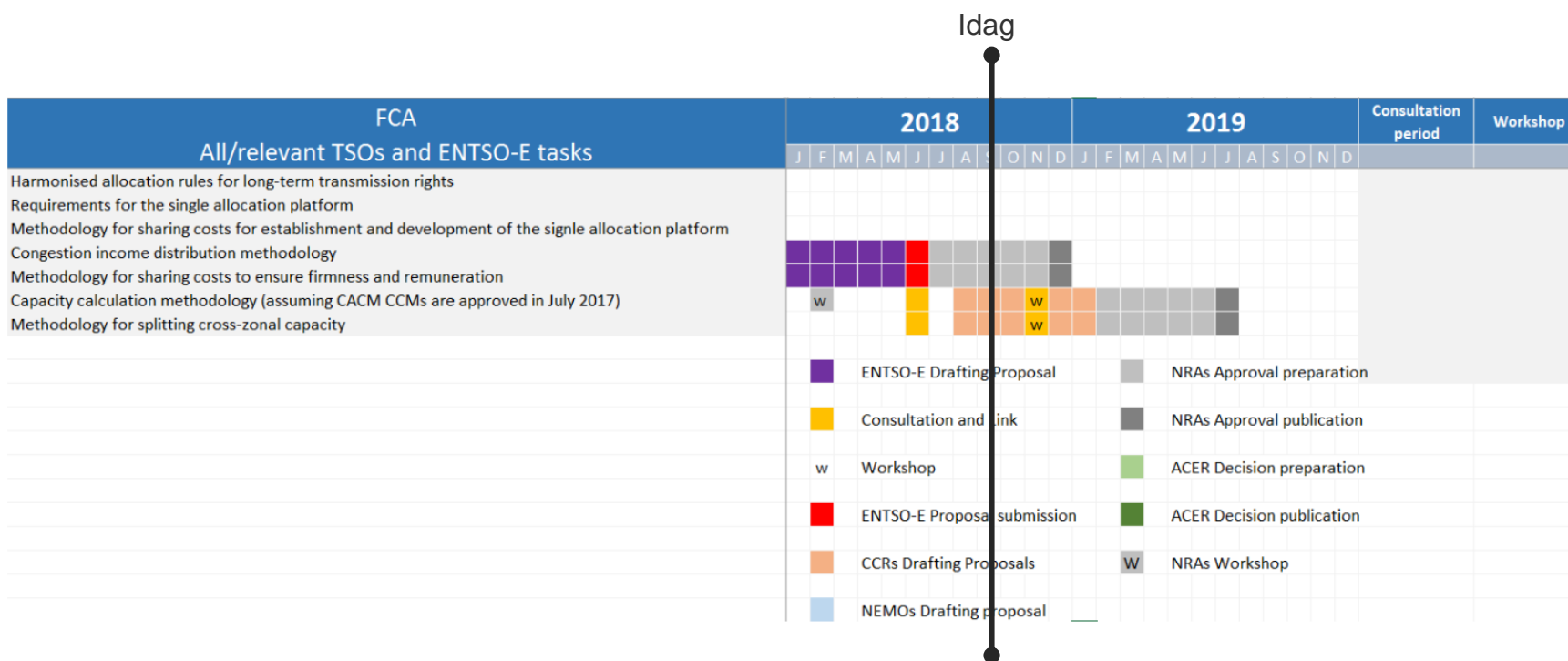

Jesper Marklund

Agenda

- > Statusuppdatering marknadskoderna
 - > FCA – Forward Capacity Allocation
 - > CACM – Capacity Allocation and Congestion Management
 - > EB – Electricity Balancing
 - > ER – Emergency Restoration

FCA

Status och pågående arbete

Europeiskt

- Uppdaterat förslag om Metod för gemensamma nätmodellen (CGMM-v2) har lämnats in till alla NRA:er.
 - Besked om godkännande eller ej inom 2 månader.
- Metod för last- och produktionsdata (GLDPM-v2): Godkänd av alla NRA:er.

CCR Norden

- Kapacitetsberäkningsmetoden (CCM): Ny deadline 16 feb 2019. Arbetet ej startat.

CCR Hansa

- Kapacitetsberäkningsmetoden (CCM): Ny deadline 19 maj 2019. Arbetet ej startat.

CCR Baltic

- Kapacitetsberäkningsmetoden (CCM): Ny deadline 19 januari 2019. Arbetet ej startat.
- Förslag om regional bilaga till de harmoniserade allokeringsreglerna för överföringsrättigheter: Inlämnat uppdaterat förslag till berörda NRA:er i april 2018.
- Förslag om regional design för överföringsrättigheter: Godkänt av berörda NRA:er i mars 2018.

Nationellt

- Inget besked från Ei ännu om förslagen om säkerställande av risksäkringsprodukter (DK1-SE3, DK2-SE4, LT-SE4), väntas senast 17 maj 2018.

Pågående konsultationer

Europeiskt

- -

Regionalt

- -

Nationellt

- -

An aerial photograph of a dense green forest. A winding dirt road or path cuts through the trees. In the center-right, there is a small, irregularly shaped lake reflecting the sky. Several high-voltage power lines run diagonally across the scene from the top left towards the bottom right. A solid blue horizontal bar is positioned at the top of the image, partially overlapping the text.

Säkerställande av risksäkrings-möjligheter i enlighet med Kommissionens förordning (EU) 2016/1719 om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet (FCA-förordningen)

Status

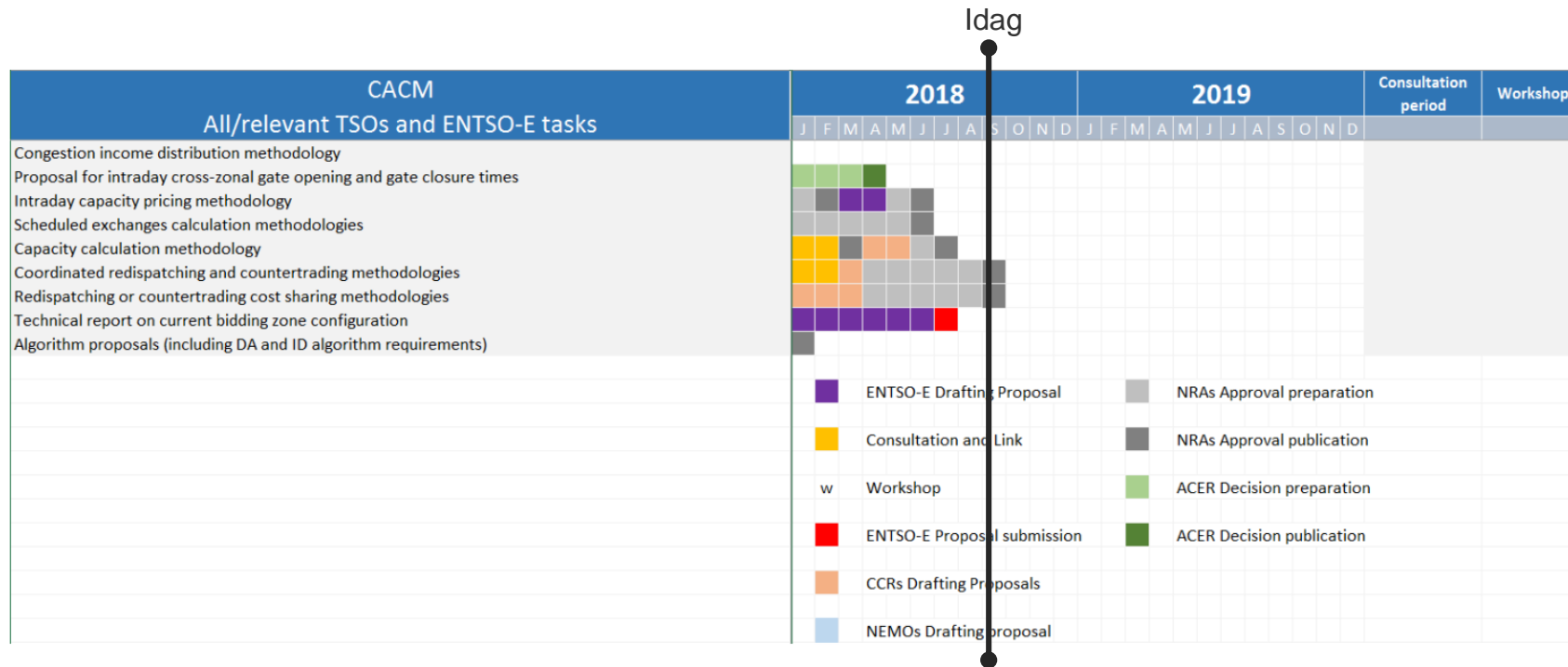

Elmarknadsrådet 2018-09-18

Status

- > Svenska kraftnät, Energinet och Litgrid fick i uppdrag av de nationella tillsynsmyndigheterna i Sverige, Danmark och Litauen att säkerställa långsiktiga risksäkringsprodukter för överföring mellan de respektive elområdena, i enlighet med artikel 30 i kommissionens förordning (EU) 2016/1719 av den 26 september 2016 om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet (FCA).
- > Svenska kraftnät överlämnade till Energimarknadsinspektionen den 17 november 2017 tillsammans med respektive systemansvariga för överföringssystemen, Energinet och Litgrid, förslag på åtgärder för gränsförbindelser DK1–SE3, DK2–SE4 och LT–SE4.
- > Energimarknadsinspektionen godkände tillsammans med den danska tillsynsmyndigheten förslagen på förbindelserna mot Danmark men begärde tillsammans med den litauiska tillsynsmyndigheten vissa kompletteringar och förtydliganden av förslaget för LT–SE4.
- > Förslaget innebär att Elering AS och Augstsprieguma tīkls AS genomför en nätförstärkning i form av en ny förbindelse mellan elområdena Estland och Lettland.
- > Svenska kraftnät överlämnade den 21 augusti 2018 ett omarbetat förslag till arrangemang som beaktar Ei:s ändringsbegäran avseende sådant som ligger inom Svenska kraftnäts domäner och nätlconcessionsområde.
- > Det omarbetade förslaget har tagits fram i nära samarbete med den systemansvariga för överföringssystemet i Litauen, Litgrid. Samråd har även skett med de systemansvariga för överföringssystemen i Polen, Estland och Lettland, Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Elering AS och Augstsprieguma tīkls AS.

CACM

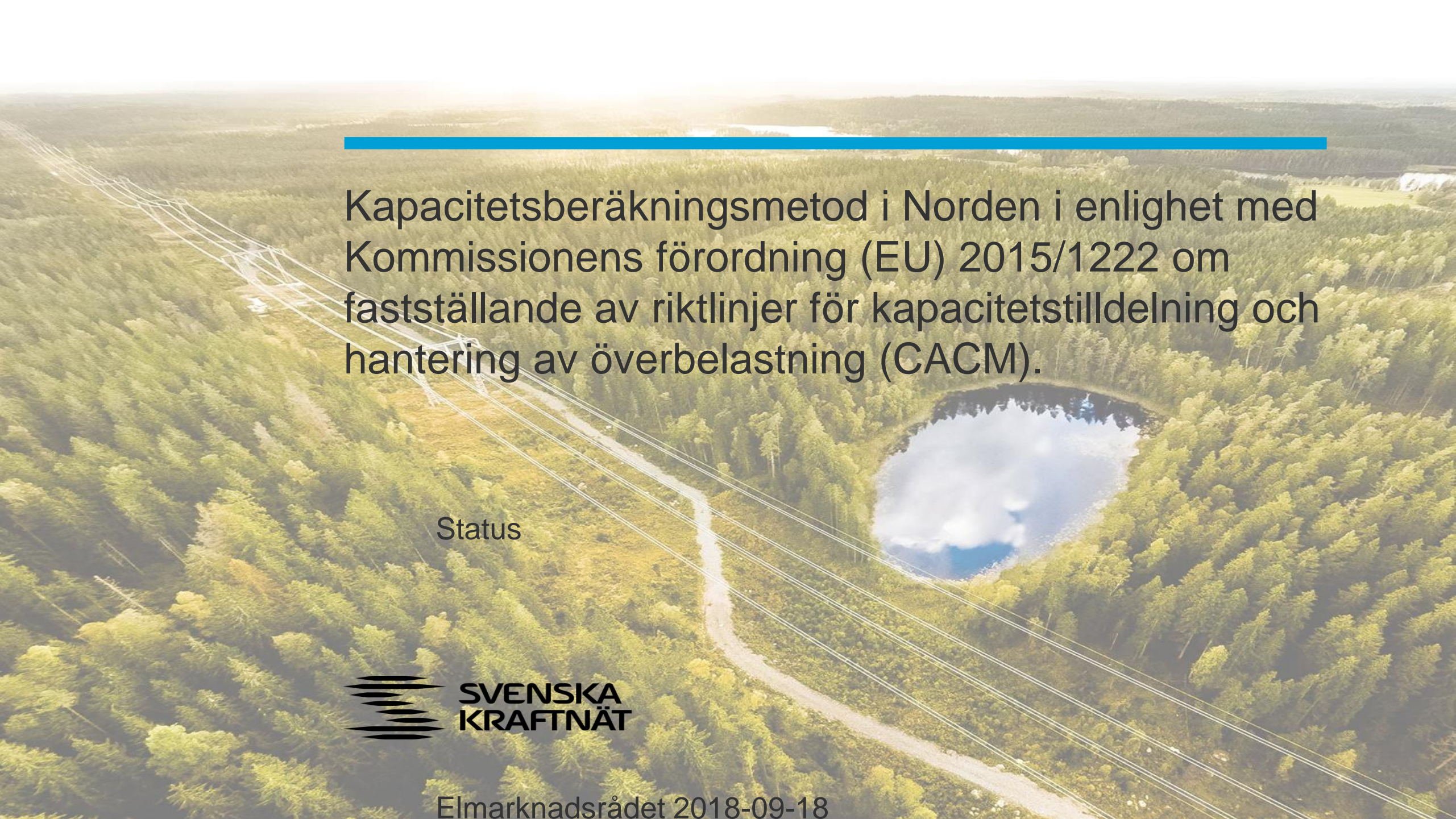
Status och pågående arbete

Europeiskt

- Förslaget om prissättning på ID kapacitet ligger nu hos ACER
- ACER har beslutat om metoden för algoritmer på DA och ID

Regionalt

- Godkänt förslag om kapacitetsberäkningsmetod i Norden
- Fortsatt arbete med att förbereda för flera NEMOs i ett elområde
- Förslag på koordinerad mothandel och omdirigering inlämnat till Ei 16 mars
- Förslag på kostnadsfördelning för koordinerad mothandel och omdirigering inlämnat till Ei 16 mars

An aerial photograph of a dense green forest. A winding dirt path or road cuts through the trees, leading to a small, clear blue lake. Several high-voltage power lines stretch across the landscape from the top left towards the bottom right. The sky is bright and hazy, suggesting a sunrise or sunset. A solid blue horizontal bar is positioned at the top of the image, partially overlapping the text.

Kapacitetsberäkningsmetod i Norden i enlighet med Kommissionens förordning (EU) 2015/1222 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning (CACM).

Status

Elmarknadsrådet 2018-09-18

Status

- > Nordiska tillsynsmyndigheterna har godkänt de nordiska TSO:ernas förslag om kapacitetsberäkningsmetod i Norden avseende dagenföre- och intradagsmarknaderna.
- > Metoden innebär att den nuvarande kapacitetsberäkningsmetoden på dagenföre-marknaden och intradagsmarknaden byts ut från nuvarande metod med beräknad nettoöverföringskapacitet (NTC) till en flödesbaserad metod på dagenföre-marknaden och en koordinerad nettoöverföringskapacitetsbaserad metod (CNTC) på intradagsmarknaden till dess att plattformen för intradagsmarknaden kan hantera en flödesbaserad metod.
- > Läs mer om metoden och hur den ska implementeras [här](#).
- > Närmast sker arbete med att ta fram en metod för långsiktig kapacitetstilldelning (Forward Capacity Allocation Capacity Calculation Method) som CACM föreskriver. Förslaget ska efter samråd under november-december överlämnas till Ei för deras godkännande i januari 2019.

Pågående konsultationer

Europeiskt

- -

Regionalt

- -

Nationellt

- -

FINGRID

Statnett

ENERGINET

NUCS

Nordic Unavailability Collection System

Tjänst för insamling av data över
otillgänglig kapacitet
Status

Elmarknadsråd 2018-09-18

Reviderad tidplan för registrering och go-live av NUCS

Information publicerad som nyhet på svk.se i augusti:

- > De nordiska TSO:erna har beslutat att senarelägga deadline för registreringen för NUCS/annan service med anledning av tidplanen för introduktion av flera börser i Norden.
- > Så snart ny information om registreringen och go-live av systemet NUCS finns tillgänglig kommer den att kommuniceras via svk.se.

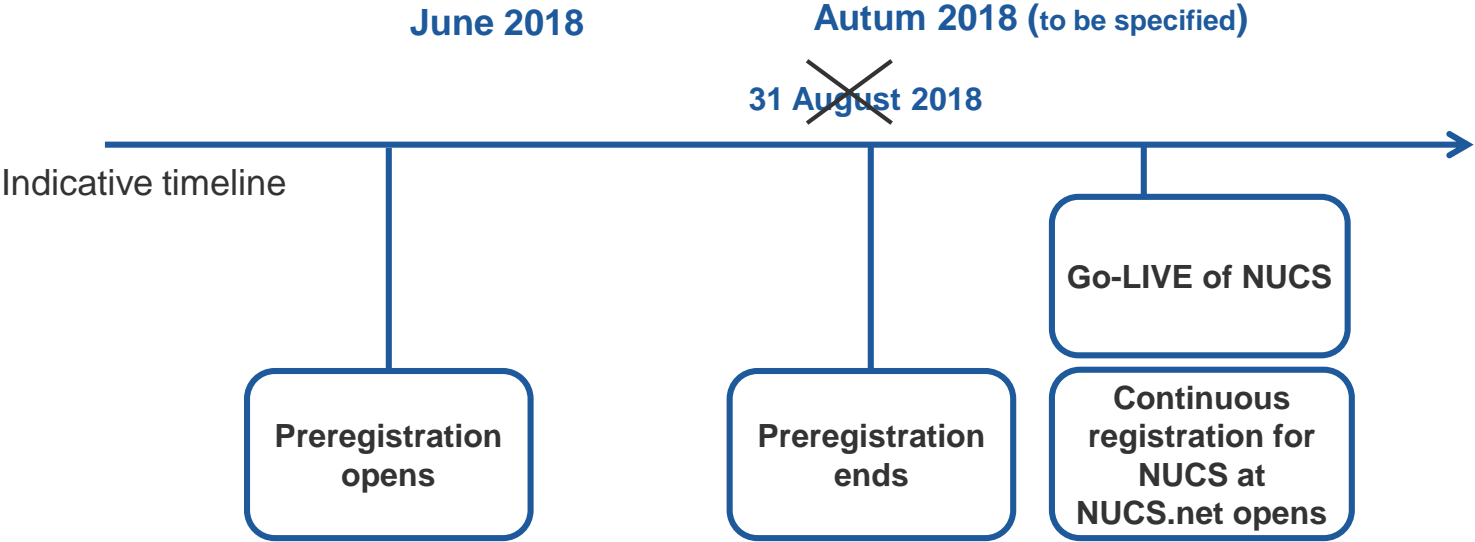

FINGRID

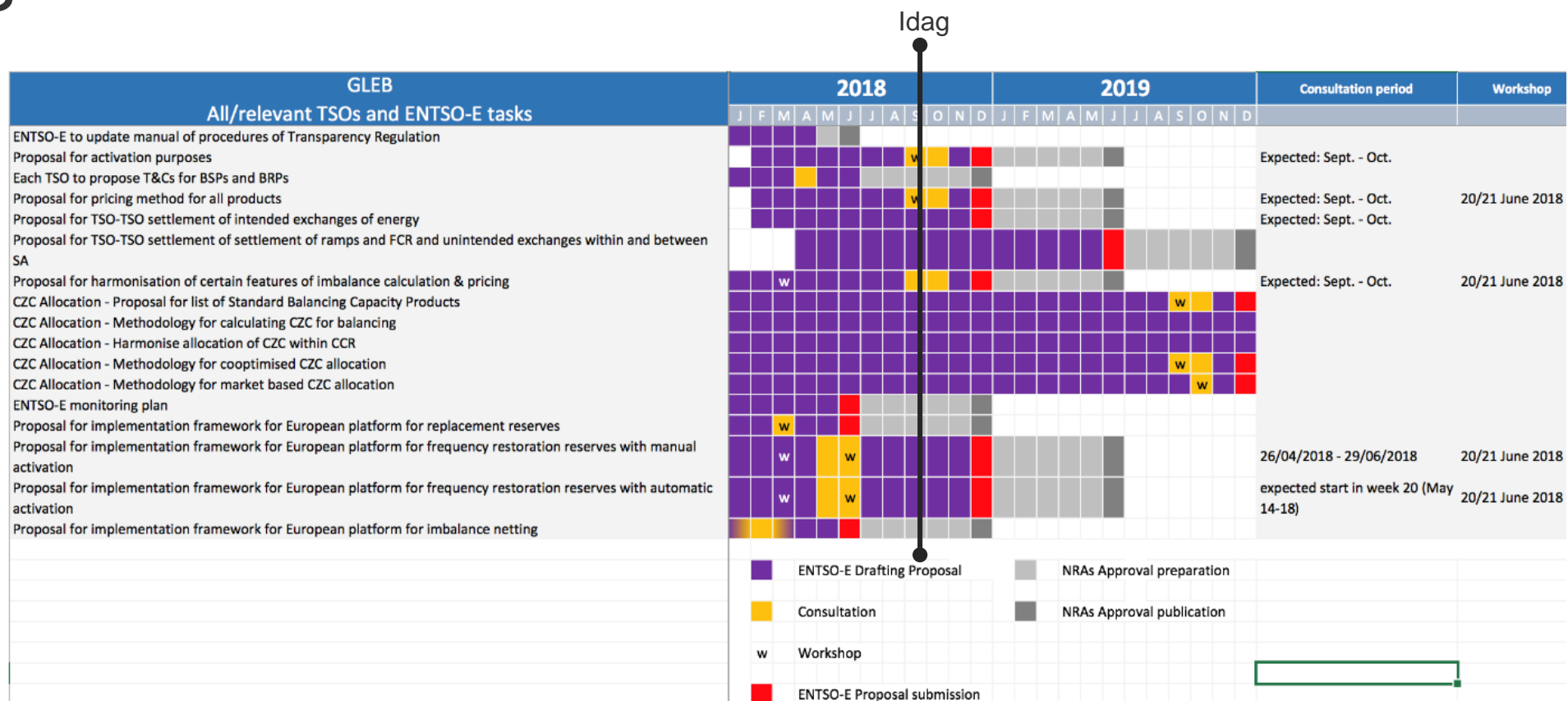
Statnett

ENERGINET

Indikativ tidplan – uppdatering

EB

https://electricity.network-codes.eu/network_codes/eb/

Status och pågående arbete

Europeiskt

- aFRR PICASSO – Svk Deltar
- mFRR MARI – Svk Deltar
- Imbalance Settlement – Svk Deltar
- Imbalance Netting IGCC – Ej aktuellt
- RR TERRE – Ej aktuellt
- FCR samarbete på kontinenten – Ej aktuellt

Regionalt

- Uppstart av program för implementering av balanseringskonceptet

Nationellt

- Aktörsmöte aFRR 26 september – vid frågor kontakta par.lyden@svk.se

Pågående konsultationer

Europeiskt

- Harmonisering av balansavräkning (imbalance settlement) – t.o.m. 28 september
 - <https://www.svk.se/om-oss/nyheter/allmanna-nyheter/konsultation-avseende-harmonisering-av-balansavrakningkonsultation-avseende-harmonisering-av-balansavrakning/>
- Prissättning av balansenergi (pricing proposal) – prel 13 sep till 13 nov

Regionalt

- aFRR – t.o.m. 4 oktober
 - <https://www.svk.se/om-oss/nyheter/natkoder/konsultation-avseende-forslag-om-gemensamma-och-harmoniserade-regler-och-processer-for-utbyte-och-upphandling-av-afrr/>
 - Frågor till par.lyden@svk.se
- Marknadsbaserad tilldelningsprocess av transmissionskapacitet – t.o.m. 4 oktober
 - <https://www.svk.se/om-oss/nyheter/natkoder/konsultation-avseende-forslag-om-reservation-av-transmissionskapacitet-for-utbyte-av-afrr/>
 - Frågor till par.lyden@svk.se

ER-koden eller Nätföreskrift för nödsituationer och återuppbyggnad avseende elektricitet

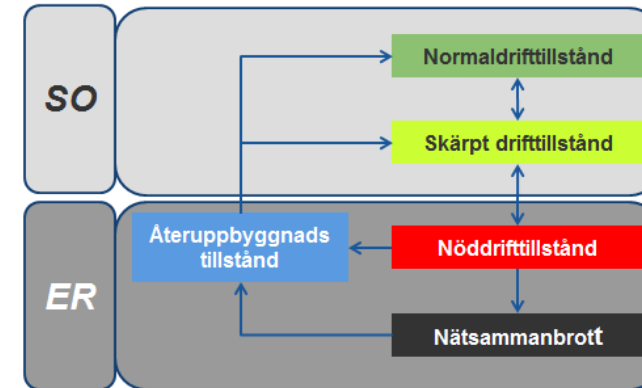
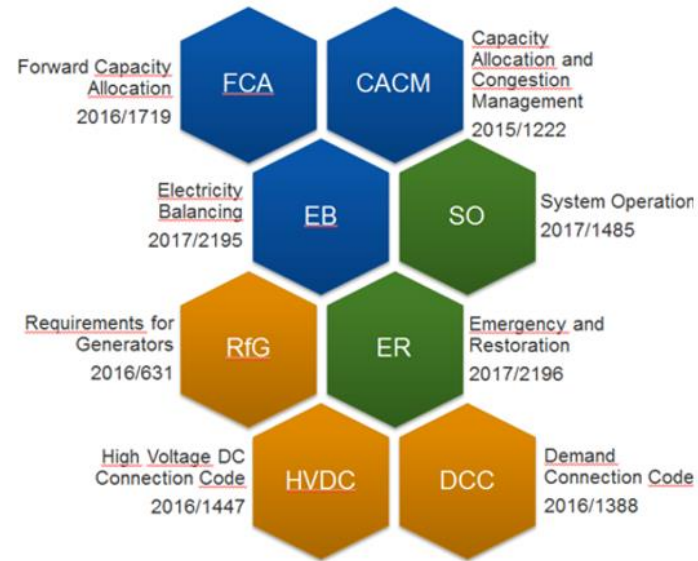
Regler för tillfälligt avbrytande och återupptagande av marknadsaktiviteter

Elmarknadsråd 2018-09-18

Fredrik Wik

Först lite kort om ER-koden

ER-koden syftar till att värna om driftsäkerhet, förhindra att en incident sprids eller förvärras, möjliggöra en effektiv och snabb återuppbyggnad

Uppbyggt som ett kvalitetsledningssystem med grundläggande ingredienser och tydliga krav på regelbunden kontroll och uppföljning

Regler för tillfälligt avbrytande av marknadsaktiviteter

Leveranser enligt ER-koden avseende marknadsaktiviteter

Artikel 36

Regler för tillfälligt avbrytande och återupptagande av marknadsaktiviteter

1. Senast den 18 december 2018 ska varje systemansvarig för överföringssystem utarbeta ett förslag till regler som rör tillfälligt avbrytande och återupptagande av marknadsaktiviteter.

Artikel 39

Regler för avräkning i händelse av tillfälligt avbrytande av marknadsaktiviteter

1. Senast den 18 december 2018 ska varje systemansvarig för överföringssystem utarbeta ett förslag till regler för avräkning av obalanser och avräkning av balanskapacitet och balansenergi, som ska tillämpas på de avräkningsperioder för obalanser under vilka marknadsaktiviteterna var tillfälligt avbrutna. Den systemansvarige för överföringssystemet får föreslå samma regler som den systemansvarige tillämpar på normal drift.

Regler för tillfälligt avbrytande av marknadsaktiviteter

Artikel 35

Förfarande för tillfälligt avbrytande av marknadsaktiviteter

1. En systemansvarig för överföringssystem får tillfälligt avbryta en eller flera marknadsaktiviteter som anges i punkt 2 om
 - a) överföringssystemet hos den systemansvarige för överföringssystemet är drabbat av nätsammanbrott, eller
 - b) den systemansvarige för överföringssystemet har uttömt alla möjligheter som tillhandahålls på marknaden och fortsatta marknadsaktiviteter i kombination med nöddrifttillstånd skulle förvärra ett eller flera av de förhållanden som avses i artikel 18.3 i förordning (EU) 2017/1485, eller
 - c) fortsatta marknadsaktiviteter skulle minska effektiviteten hos processen för återuppbyggnad till normaldrifttillstånd eller skärpt drifttillstånd på ett betydande sätt, eller
 - d) verktyg och kommunikationsmedel som är nödvändiga för de systemansvariga för överföringssystemen för att underlätta marknadsaktiviteter inte är tillgängliga.

-
2. Följande marknadsaktiviteter får avbrytas tillfälligt i enlighet med punkt 1:
- a) Tillhandahållande av kapacitet mellan elområden för kapacitetstilldelning vid motsvarande elområdesgräns för varje marknadstidsenhet där det förväntas att överföringssystemet inte ska återställas till normaldrifttillstånd eller skärpt drifttillstånd.
 - b) Inlämnande av anbud om balanskapacitet och balansenergi från en leverantör av balanstjänster.
 - c) En balansansvarig parts tillhandahållande av en balansposition vid slutet av dagen före-tidsramen, om detta krävs i villkoren som avser balansering.
 - d) Tillhandahållande av positionsändringar för balansansvariga parter.
 - e) Tillhandahållande av planer som avses i artikel 111.1 och 111.2 i förordning (EU) 2017/1485.
 - f) Andra relevanta marknadsaktiviteter vars tillfälliga avbrytande bedöms som nödvändigt för att upprätthålla och/eller återuppbygga systemet.

Hur hanteras detta idag?

Idag avbryts inga marknadsaktiviteter och regeln för prissättning av balanskraft regleras i balansansvarsavtalet.

6.8 Fastställande av Balanskraftpriser

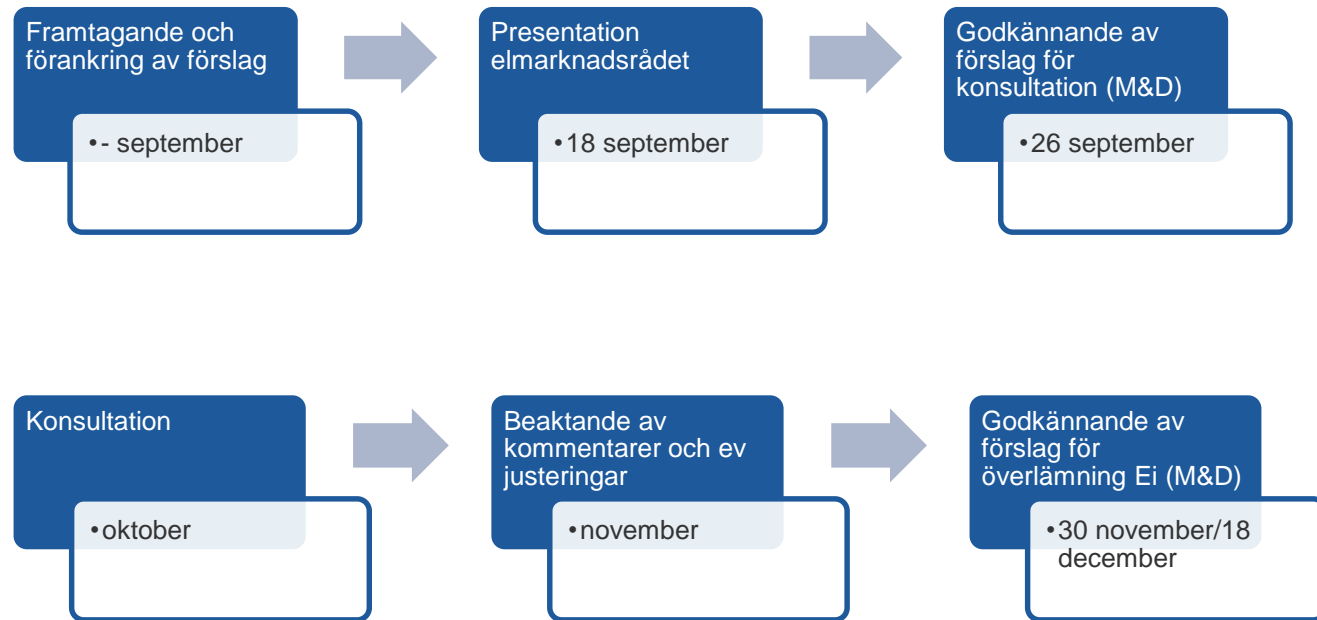
Vid Normal drift fastställs Balanskraftpriserna enligt detta avsnitt. Men **vid omfattande störning (såsom definierad i bilaga 5, 5.5.2) vilken omöjliggör för Balansansvarig att hålla sin balans används senaste Balansgrundpris vid prissättning av Balanskraft.** Balanskraftpriserna används i Balansavräkningen som utförs av eSett Oy.

Nuvarande hypotes på förslag

- > Svenska kraftnät avser inte att avbryta några marknadsaktiviteter
- > Nuvarande regel för prissättning av balanskraft består

Däremot ser Svenska kraftnät att detta kan behövas ses över om kommande metoder och regler negativt påverkar marknadsaktörer och en återuppbyggnad.

Tidsplan

ER-koden eller Nätföreskrift för nödsituationer och återuppbyggnad avseende elektricitet

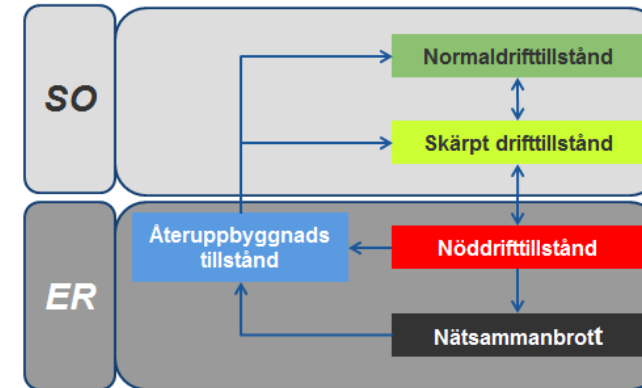
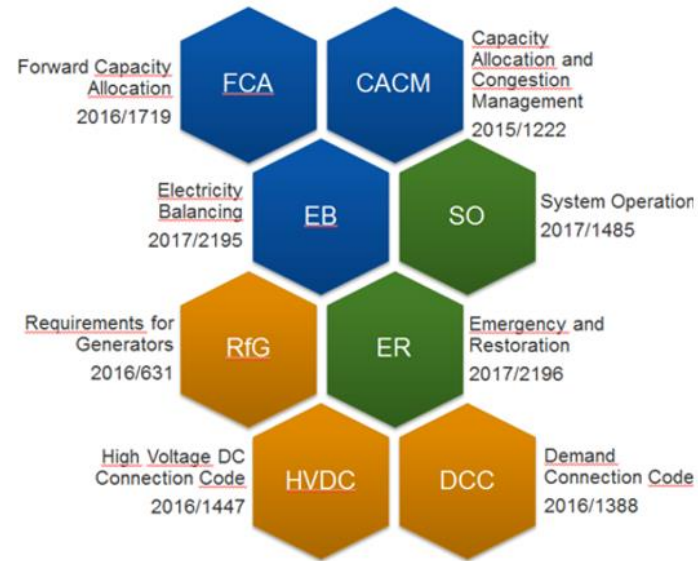
Regler för tillfälligt avbrytande och återupptagande av marknadsaktiviteter

Elmarknadsråd 2018-09-18

Fredrik Wik

Först lite kort om ER-koden

ER-koden syftar till att värna om driftsäkerhet, förhindra att en incident sprids eller förvärras, möjliggöra en effektiv och snabb återuppbyggnad

Uppbyggt som ett kvalitetsledningssystem med grundläggande ingredienser och tydliga krav på regelbunden kontroll och uppföljning

Regler för tillfälligt avbrytande av marknadsaktiviteter

Leveranser enligt ER-koden avseende marknadsaktiviteter

Artikel 36

Regler för tillfälligt avbrytande och återupptagande av marknadsaktiviteter

1. Senast den 18 december 2018 ska varje systemansvarig för överföringssystem utarbeta ett förslag till regler som rör tillfälligt avbrytande och återupptagande av marknadsaktiviteter.

Artikel 39

Regler för avräkning i händelse av tillfälligt avbrytande av marknadsaktiviteter

1. Senast den 18 december 2018 ska varje systemansvarig för överföringssystem utarbeta ett förslag till regler för avräkning av obalanser och avräkning av balanskapacitet och balansenergi, som ska tillämpas på de avräkningsperioder för obalanser under vilka marknadsaktiviteterna var tillfälligt avbrutna. Den systemansvarige för överföringssystemet får föreslå samma regler som den systemansvarige tillämpar på normal drift.

Regler för tillfälligt avbrytande av marknadsaktiviteter

Artikel 35

Förfarande för tillfälligt avbrytande av marknadsaktiviteter

1. En systemansvarig för överföringssystem får tillfälligt avbryta en eller flera marknadsaktiviteter som anges i punkt 2 om
 - a) överföringssystemet hos den systemansvarige för överföringssystemet är drabbat av nätsammanbrott, eller
 - b) den systemansvarige för överföringssystemet har uttömt alla möjligheter som tillhandahålls på marknaden och fortsatta marknadsaktiviteter i kombination med nöddrifttillstånd skulle förvärra ett eller flera av de förhållanden som avses i artikel 18.3 i förordning (EU) 2017/1485, eller
 - c) fortsatta marknadsaktiviteter skulle minska effektiviteten hos processen för återuppbyggnad till normaldrifttillstånd eller skärpt drifttillstånd på ett betydande sätt, eller
 - d) verktyg och kommunikationsmedel som är nödvändiga för de systemansvariga för överföringssystemen för att underlätta marknadsaktiviteter inte är tillgängliga.

-
2. Följande marknadsaktiviteter får avbrytas tillfälligt i enlighet med punkt 1:
- a) Tillhandahållande av kapacitet mellan elområden för kapacitetstilldelning vid motsvarande elområdesgräns för varje marknadstidsenhet där det förväntas att överföringssystemet inte ska återställas till normaldrifttillstånd eller skärpt drifttillstånd.
 - b) Inlämnande av anbud om balanskapacitet och balansenergi från en leverantör av balanstjänster.
 - c) En balansansvarig parts tillhandahållande av en balansposition vid slutet av dagen före-tidsramen, om detta krävs i villkoren som avser balansering.
 - d) Tillhandahållande av positionsändringar för balansansvariga parter.
 - e) Tillhandahållande av planer som avses i artikel 111.1 och 111.2 i förordning (EU) 2017/1485.
 - f) Andra relevanta marknadsaktiviteter vars tillfälliga avbrytande bedöms som nödvändigt för att upprätthålla och/eller återuppbygga systemet.

Hur hanteras detta idag?

Idag avbryts inga marknadsaktiviteter och regeln för prissättning av balanskraft regleras i balansansvarsavtalet.

6.8 Fastställande av Balanskraftpriser

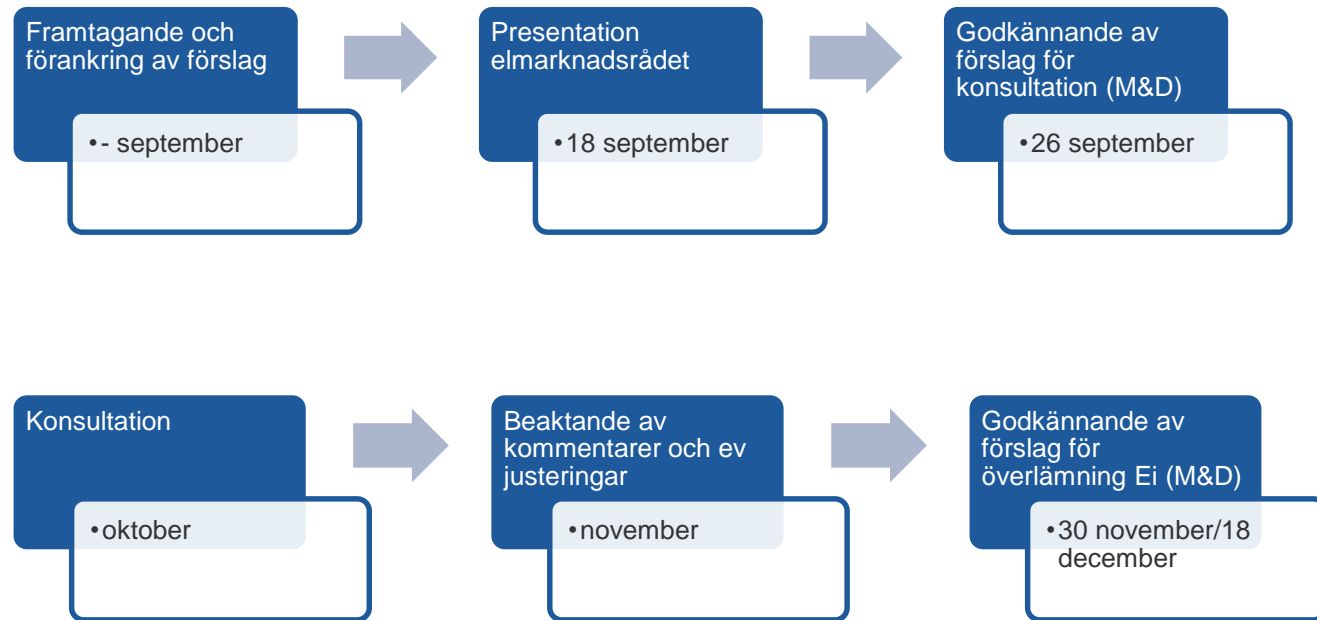
Vid Normal drift fastställs Balanskraftpriserna enligt detta avsnitt. Men **vid omfattande störning (såsom definierad i bilaga 5, 5.5.2) vilken omöjliggör för Balansansvarig att hålla sin balans används senaste Balansgrundpris vid prissättning av Balanskraft.** Balanskraftpriserna används i Balansavräkningen som utförs av eSett Oy.

Nuvarande hypotes på förslag

- > Svenska kraftnät avser inte att avbryta några marknadsaktiviteter
- > Nuvarande regel för prissättning av balanskraft består

Däremot ser Svenska kraftnät att detta kan behövas ses över om kommande metoder och regler negativt påverkar marknadsaktörer och en återuppbyggnad.

Tidsplan

Tack för er uppmärksamhet!

Elmarknadshubben

2018-09-18, Elmarknadsrådet

Robert Thelander

**SVENSKA
KRAFTNÄT**

Elmarknadshubben bedöms kunna vara färdigställd tidigast Q4 2020 och troligtvis sker driftsättning under andra halvan av 2021

Tidplan

